Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2023/1067

15.12.2023

P9_TA(2023)0195

Eigen middelen: een nieuwe start voor de financiën van de EU, een nieuwe start voor Europa

Resolutie van het Europees Parlement van 10 mei 2023 over de eigen middelen: een nieuwe start voor de financiën van de EU, een nieuwe start voor Europa (2022/2172(INI))

(C/2023/1067)

Het Europees Parlement,

— gezien artikel 311 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

— gezien zijn resolutie van 29 maart 2007 over de toekomst van de eigen middelen van de Europese Unie ([1]),

— gezien Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") ([2]),

— gezien het eindverslag en de aanbevelingen van de Groep op hoog niveau eigen middelen over de toekomstige financiering van de EU, van december 2016,

— gezien Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom ([3]),

— gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen ([4]) (IIA),

— gezien zijn resolutie van 15 december 2022 over het opschalen van het meerjarig financieel kader 2021-2027: een veerkrachtige EU-begroting die geschikt is voor nieuwe uitdagingen ([5]),

— gezien het voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie (COM(2021)0570),

— gezien de mededeling van de Commissie getiteld "De volgende generatie eigen middelen voor de EU-begroting" (COM(2021)0566),

— gezien zijn standpunt van 16 september 2020 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie ([6]),

— gezien zijn resolutie van 12 mei 1965 over de voorstellen van de Europese Commissie inzake de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en de schepping van eigen middelen voor de EEG ([7]),

— gezien het besluit van de Raad van 21 april 1970 betreffende de vervanging van de financiële bijdragen van de lidstaten door eigen middelen van de Gemeenschappen ([8]),

([1]) PB C 27 E van 31.1.2008, blz. 214.
([2]) PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1.
([3]) PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.
([4]) PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 28.
([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0450.
([6]) PB C 385 van 22.9.2021, blz. 256.
([7]) https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.
([8]) PB L 94 van 28.4.1970, blz. 19.

— gezien het Verdrag houdende wijziging van een aantal budgettaire bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en van het Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, van 22 april 1970 ([9]) (het "Verdrag van Luxemburg"),

— gezien de amendementen die het Europees Parlement op 22 juni 2022 heeft aangenomen op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie, Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en Verordening (EU) 2015/757 ([10]),

— gezien zijn op 22 juni 2022 aangenomen amendementen op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM) ([11]),

— gezien zijn standpunt van 16 december 2020 over het ontwerp van verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 ([12]),

— gezien de conclusies van de Europese Raad van 21 juli 2020,

— gezien het proefproject getiteld "Feasibility Study for a social reuse of the assets frozen and confiscated as a result of EU sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine" ([13]),

— gezien artikel 54 van zijn Reglement,

— gezien de adviezen van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie constitutionele zaken,

— gezien de brief van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,

— gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A9-0155/2023),

A. overwegende dat artikel 311 VWEU bepaalt dat de Unie zich voorziet van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en aan haar beleid uitvoering te geven, en dat haar begroting, onverminderd andere ontvangsten, volledig uit eigen middelen wordt gefinancierd; overwegende dat artikel 311 VWEU ook bepaalt dat de Raad het Europees Parlement raadpleegt alvorens een besluit over eigen middelen vast te stellen;

B. overwegende dat een hoog niveau van op het bruto nationaal inkomen (bni) gebaseerde bijdragen het beleid van de Unie te afhankelijk maakt van de lidstaten; overwegende dat de begroting van de Unie ook wordt gefinancierd met echte eigen middelen via douanerechten en belasting over de toegevoegde waarde (btw), die de lidstaten doorgaans als nationale bijdragen aan de begroting van de Unie beschouwen;

C. overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft geoordeeld dat "de uitoefening door het Parlement van zijn begrotingsbevoegdheid in voltallige zitting […] een fundamenteel moment van het democratische leven van de Unie" vormt ([14]);

D. overwegende dat de routekaart voor de opname van nieuwe eigen middelen in het juridisch bindende IIA de instellingen ertoe verbindt de kwestie van de financiering van de begroting van de Unie hoog op de politieke agenda te houden teneinde een passende manier te vinden voor het herfinancieren van de schulden die in het kader van NextGenerationEU (NGEU) zijn aangegaan, en bepaalt dat de Commissie in de tweede mand van nieuwe eigen middelen een belasting op financiële transacties en een financiële bijdrage van het bedrijfsleven of een nieuwe gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting zou kunnen opnemen;

E. overwegende dat de noodzaak om de in het kader van NGEU aangegane schulden terug te betalen, de economische en sociale disrupties naar aanleiding van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde invasie van Oekraïne door Rusland, de enorme impact van de inflatie op de begroting van Oekraïne en de toenemende wereldwijde race om de toekomst van de productie van schone energietechnologieën, gevoed door massale overheidsinterventies van wereldmachten zoals de Amerikaanse Inflation Reduction Act, en andere nieuwe uitdagingen voor de Unie, duidelijk maken dat het systeem van eigen middelen van de Unie tegen het licht moet worden gehouden, waarbij het potentieel van echte nieuwe eigen middelen volledig zal moeten worden gebruikt om de houdbare financiering van de begroting van de Unie op de lange termijn te waarborgen;

([9]) PB L 2 van 2.1.1971, blz. 1.
([10]) PB C 32 van 27.1.2023, blz. 108.
([11]) PB C 32 van 27.1.2023, blz. 320.
([12]) PB C 445 van 29.10.2021, blz. 240.
([13]) PP 07 23 05.
([14]) Arrest van 2 oktober 2018, *Franse Republiek/Europees Parlement*, C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, punt 35.

F. overwegende dat de COVID-19-pandemie grote gevolgen heeft gehad voor het maatschappelijk leven en de economie in de EU, en uitdagingen op lange termijn met zich meebrengt voor ons economisch en sociaal herstel; overwegende dat de pandemie duidelijk heeft gemaakt dat er in Europa een aanzienlijke behoefte aan financiering bestaat, waarin het beste kan worden voorzien door middel van gemeenschappelijk optreden op belangrijke beleidsterreinen;

G. overwegende dat het verslag over de eindresultaten van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022 een voorstel van de voltallige vergadering bevat dat luidt dat "de EU rekening moet houden met de sociale en economische gevolgen van de oorlog tegen Oekraïne alsook met het verband tussen de economische governance van de EU en de nieuwe geopolitieke context, waaronder middels versterking van haar eigen begroting met nieuwe eigen middelen"; overwegende dat in de Conferentie over de toekomst van Europa door burgers van de EU is voorgesteld zowel de begroting van de Unie te versterken door middel van nieuwe eigen middelen ([15]) als de goedkeuring van de begroting van de Unie het Parlement te doen toekomen, aangezien dit ook op nationaal niveau het recht van parlementen is ([16]);

H. overwegende dat het Parlement zich reeds eerder heeft uitgesproken ten gunste van de afschaffing van alle kortingen en correcties, de vereenvoudiging van de op btw gebaseerde eigen middelen, de eenheid van de EU-begroting, en het gebruik van boeten en vergoedingen als extra inkomsten voor de begroting van de Unie;

I. overwegende dat de Commissie in december 2021 een wetgevingsvoorstel heeft gepresenteerd houdende de invoering van drie nieuwe categorieën eigen middelen die stoelen op de regeling voor de emissiehandel (ETS), het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM), respectievelijk pijler één van het verdrag inzake een belasting op de inkomsten van bedrijven ("corporate taxation") van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);

J. overwegende dat het standpunt van het Parlement van 23 november 2022 over het voorstel voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie ([17]) dit voorstel in grote lijnen steunde als een belangrijke, maar onvoldoende grote stap; overwegende dat de Raad het voorstel nog bestudeert;

K. overwegende dat de sectorale wetgeving inzake de ETS en het CBAM naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 zal worden goedgekeurd; overwegende dat het multilaterale verdrag over pijler één van de OESO-overeenkomst en de geharmoniseerde uitvoering daarvan op het niveau van de EU nog hangende zijn;

L. overwegende dat de eerste positieve beleidseffecten van de eigen middelen op basis van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval al merkbaar zijn;

Waarom het belangrijk is het systeem voor het genereren van inkomsten voor de EU-begroting te hervormen

1. is van mening dat de EU zich wat financiën betreft in een kritieke fase bevindt en dat indien het systeem niet wordt hervormd dit zeer ernstige gevolgen zal hebben voor de toekomst van de Europese Unie, haar beleid, haar doelstellingen en voor het vertrouwen van de bevolking en van investoren in de Unie;

2. benadrukt het cruciale en toenemende belang van de begroting van de Unie voor de verwezenlijking van bijna alle kernbeleidsdoelstellingen van de Unie, haar vlaggenschipprogramma's, en haar mogelijkheden om op crises te reageren; onderstreept dat de EU met meerdere uitdagingen wordt geconfronteerd, zoals versterking van haar open strategische autonomie, met name wat betreft het industriebeleid, gezondheid, ruimtevaart, voedsel, grondstoffen, chemische stoffen, veerkracht, beëindiging van de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen, bevordering van de groene en de digitale transitie, waarbij niemand buiten de boot mag vallen, bestrijding van klimaatverandering en de crisis op het gebied van biodiversiteit, implementatie van de Europese pijler van sociale rechten, waarborging van gendergelijkheid, voltooiing van de gezondheidsunie en de energie-unie, en het financieren van belangrijke gemeenschappelijke projecten zoals op de gebieden defensiesamenwerking, burgerbescherming en ruimtevaart; herinnert eraan dat de Commissie heeft verklaard dat de onvoorziene behoeften als gevolg van de oorlog in Europa ver uitstijgen boven de middelen die binnen het huidige meerjarig financieel kader (MFK) beschikbaar zijn; is van oordeel dat voor al het nieuwe beleid van de Unie en de uitdagingen waarvoor zij zich gesteld ziet nieuwe en aanvullende financiële middelen nodig zijn;

3. herhaalt in dit verband dat een robuuste, betrouwbare en veerkrachtige financiering van de begroting van de Unie alleen mogelijk is met een gediversifieerd en uitgebreider pakket eigen middelen; is ervan overtuigd dat een goed doordachte hervorming van het stelsel van eigen middelen van de Unie enorm veel potentieel oplevert voor bijvoorbeeld versterking van de financiering van haar begrotingsbehoeften, maar ook voor bevordering van haar beleidsresultaten, verbetering van het begrotingsevenwicht tussen de Unie en de lidstaten, en de totstandbrenging van meerwaarde wat de overheidsfinanciën in het algemeen betreft;

([15]) Conferentie over de toekomst van Europa, voorstel 16.
([16]) Conferentie over de toekomst van Europa, voorstel 39.
([17]) Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0404.

4. brengt in herinnering dat de Unie zowel de hoofdsom van de bedragen die zij in het kader van het herstelplan voor de EU leent, alsook de daarover verschuldigde rente, volledig terug moet betalen; herinnert er in dit verband aan dat de instellingen van de Unie een "aflossingsplan" hebben goedgekeurd in de vorm van een juridisch bindend interinstitutioneel akkoord houdende vaststelling van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen, ter volledige dekking van de financieringskosten; wijst er in dit kader op dat de triple-AAA rating van de Unie als quasi-soevereine kredietnemer onder andere afhangt van de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de instellingen (in concreto de invulling die zij geeft aan haar belofte om nieuwe eigen middelen in te voeren); herinnert eraan dat de aflossingskosten van het Herstelinstrument voor de Europese Unie (EURI) en de schommelingen daarin nu reeds een negatief effect hebben op de begroting van de Unie, en verzoekt de Commissie nogmaals de kwestie van EURI aan te pakken in de tussentijdse herziening van het MFK en ervoor te zorgen dat de middelen voor EURI bij de MFK-maxima wordt opgeteld;

5. herinnert aan zijn bovenvermeld standpunt van 23 november 2022 over het voorstel van de Commissie houdende wijziging van het besluit betreffende het stelsel van eigen middelen; geeft aan dat het zich in grote lijnen akkoord heeft verklaard met het initiatief om drie nieuwe categorieën eigen middelen te introduceren op basis van de ETS, het CBAM, respectievelijk de middelen die met pijler één van het OESO-verdrag worden gegenereerd;

6. heeft er goede hoop op dat met de nieuwe eigen middelen op basis van de ETS en het CBAM nu eindelijk gehoor zal kunnen worden gegeven aan de al veel langer levende roep om de totstandbrenging van een betere koppeling tussen de inkomstenkant van de begroting van de Unie enerzijds en het milieubeleid en het streven naar mainstreaming van het klimaat (op alle beleidsterreinen en in alle financieringsinitiatieven) anderzijds; stelt vast dat de sectorale onderhandelingen over het CBAM en de ETS tot een akkoord hebben geleid; juicht het toe dat de wetsteksten in de ETS-richtlijn en de CBAM-verordening die hier het resultaat van zijn, nog steeds volledig aansluiten bij de voorstellen voor eigen middelen; dringt er bij de instellingen van de Unie op aan grondig te onderzoeken wat de mogelijke gevolgen voor de inkomstenramingen zijn; vindt het belangrijk dat dergelijke analyses niet als voorwendsel worden gebruikt om besluiten te blokkeren, en verzoekt de Raad zo snel mogelijk over te gaan tot vaststelling van de relevante wetteksten; erkent daarnaast ook dat — op de zeer lange termijn, naarmate het decarbonisatieproces doorgaat zoals gepland — de inkomsten uit de groene eigen middelen zullen afnemen;

7. stelt vast dat de huidige verwijzing (in het voorstel voor eigen middelen) naar eigen middelen op basis van inkomsten die met pijler één van het OESO/G20-verdrag worden gegenereerd, aangepast zal moeten worden aan het multilaterale verdrag en de daaraan gerelateerde richtlijn van de Unie, teneinde ervoor te zorgen dat de bepalingen in alle lidstaten op geharmoniseerde wijze worden toegepast; is echter zeer bezorgd over het feit dat de onderhandelingen over de Pijler I-hervorming in mondiaal verband nog steeds te langzaam verlopen;

8. is van mening dat deze nieuwe eigen middelen nodig zijn om te voorkomen dat de volgende generatie Europeanen op moet draaien voor de aflossing van de hoofdsom van de in het kader van NGEU geleende bedragen en de daarover verschuldigde rente, hetzij in de vorm van hogere belastingen hetzij middels bezuinigingen op reguliere programma's van de Unie, met alle gevolgen van dien voor zowel de begunstigden als de initiatiefnemers van projecten; is van oordeel dat de instellingen en de politieke actoren van de Unie burgers beter moeten informeren over wat met de begroting van de Unie en haar inkomstenkant tot stand wordt gebracht; neemt kennis van de legitieme roep van Europeanen om meer sociale en fiscale rechtvaardigheid; vindt dat onder geen enkele voorwaarde mag worden beknibbeld op de financiële middelen voor beleid van de Unie teneinde geld vrij te maken voor het aflossen van de leningen die de Unie aangaat, aangezien dit de verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Unie, zoals economische, sociale en territoriale convergentie, gendergelijkheid en bevordering van onderzoek en innovatie, en de groene en de digitale transitie, in gevaar zou kunnen brengen;

9. betreurt het dat de huidige wijze van financiering van de begroting van de Unie betekent dat zij afhankelijk is van de overheidsfinanciën in de lidstaten, hetgeen resulteert in een neerwaartse druk op haar — nu reeds bescheiden — algemene volume en een logica van "billijke tegenprestatie" ("juste retour"), die niet volledig te rijmen valt met het solidariteitsbeginsel, dat de kern vormt van het proces van Uniale integratie; is van mening dat dit één van de belangrijkste factoren is die de Unie verhinderen haar taken en verplichtingen doeltreffend uit te voeren; vindt het uitermate zorgwekkend dat het stelsel van eigen middelen sinds de oprichting van de Europese Gemeenschappen nauwelijks is gemoderniseerd;

10. betreurt dat de Raad het eerste pakket nieuwe eigen middelen nog altijd niet heeft goedgekeurd; verzoekt de lidstaten in de Raad met spoed, zonder verder uitstel, akkoord te gaan met de nieuwe eigen middelen vanaf het eerste pakket van 14 december 2021; betwijfelt evenwel ten zeerste of de bedragen die met de nieuwe eigen middelen worden gegenereerd voldoende zullen zijn voor de aflossing van alle in het kader van NGEU geleende bedragen en hun financieringskosten (die geraamd worden op minstens 15 miljard EUR gemiddeld per jaar tot 2058); verzoekt de Commissie derhalve zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk in het derde kwartaal van 2023 het volgende pakket voorstellen voor te leggen; hamert erop dat het belangrijk is dat in die voorstellen rekening wordt gehouden met de prioriteiten van het Parlement als bedoeld in dit verslag;

De financieringsbronnen van de EU diversifiëren en het vinden van een nieuw evenwicht wat inkomsten betreft

11. dringt er bij alle betrokken partijen op aan door te gaan met het identificeren van nieuwe, bij voorkeur echte, eigen middelen en andere inkomstenbronnen voor de begroting van de Unie, ter volledige dekking van het totaal aan verwachte uitgaven voor de aflossing van de hoofdsom van de leningen die in het kader van NGEU worden aangegaan, alsook van de daaraan verbonden rentekosten, en ter versterking van de begroting van de Unie, waarbij het dogma van "1 % van het bbp van de EU" moet worden losgelaten; is van mening dat het invoeren van nieuwe eigen middelen, naast die welke zijn overeengekomen in het juridisch bindende IIA, blijvende voordelen zou opleveren, niet alleen voor het beleid van de Unie, maar ook voor de reputatie van de Unie als een geloofwaardige en slimme emittent van schuld;

12. onderstreept dat de bedragen die met de aanvullende eigen middelen van de Unie worden gegenereerd niet enkel toereikend moeten zijn voor het afbetalen van de obligaties van de Unie, inclusief de opgebouwde rente, maar ook voor het plegen en faciliteren van de noodzakelijke Europese investeringen na 2026;

13. is van mening dat de inkomstenkant van de begroting van de Unie strategisch moet worden gebruikt om het concurrentievermogen en de duurzaamheid van de Unie te versterken, en om stimulansen te creëren voor meer innovatie in de EU, alsook voor sociale, fiscale en milieurechtvaardigheid; benadrukt dat de groene eigen middelen — om redenen van toereikendheid, fiscale equivalentie (zij die baat hebben bij de Unie en haar systeem van open markten moeten een billijk aandeel leveren aan haar financiering), en algemene distributionele rechtvaardigheid tussen de lidstaten en sectoren — aangevuld moeten worden met via een belasting op de inkomsten van bedrijven te genereren eigen middelen;

14. onderstreept dat de aanpak van de klimaat- en biodiversiteitscrisis nóg een reden is om meer middelen te mobiliseren en het huidige stimuleringsbeleid van de Unie te heroverwegen; is er stellig van overtuigd dat de inkomstenkant van de begroting zowel kan worden gebruikt om bepaald negatief gedrag te ontmoedigen als om investeringen mogelijk te maken ter verwezenlijking van de groene transitie naar een koolstofneutrale economie; wijst op het belang van deze beleidsmaatregelen om de doelstellingen voor 2030 en 2050 te halen, met name de beperking van broeikasgasemissies en de afbouw van fossiele brandstoffen;

Belasting op de inkomsten van bedrijven (BEFIT)

15. kijkt uit naar het initiatief van de Commissie getiteld "Business in Europe: Framework for Income Taxation" (BEFIT), dat zij naar verwachting in het derde kwartaal van 2023 zal presenteren; verzoekt de Commissie met klem een voorstel te doen voor één pakket vennootschapsbelastingregels voor de Unie, op basis van de belangrijkste kenmerken van een gemeenschappelijke heffingsgrondslag en de toewijzing van winsten over lidstaten middels een formule (of "formulary apportionment" van de belasting op de inkomsten van bedrijven op basis van de BEFIT-regels), als nieuwe categorie eigen middelen in de geest van de routekaart; verwacht dat de nieuwe benadering ten aanzien van deze eigen middelen die via een belasting op de inkomsten van bedrijven worden gegenereerd iets zal doen aan de kwestie van de verschillen tussen de lidstaten wat de vennootschapsbelasting betreft, die de invoering van dergelijke eigen middelen tot nu toe hebben verhinderd, en zal betekenen dat bij méér bedrijven die op de interne markt actief zijn belastingen kunnen worden geïnd dan alleen de paar grootste en meest winstgevende multinationals die onder pijler één van het OESO-verdrag vallen; waarschuwt ervoor dat, indien de onderhandelingen over pijler één van OESO niet binnen een redelijke termijn worden afgerond, de Commissie andere inkomstenbronnen moet zoeken bij grote ondernemingen die in de interne markt opereren;

Europese "eerlijke grens"-mechanisme

16. betreurt het dat in de productieketens in derde landen van bepaalde producten die op de interne markt van de Unie worden geïmporteerd werknemers actief zijn die geen fatsoenlijk loon ontvangen en — soms — in extreme armoede leven; geeft aan dat de import van dergelijke goederen in de Unie tot oneerlijke concurrentie ("sociale dumping") leidt;

17. verzoekt de Commissie dan ook de belanghebbende partijen te raadplegen over en een gedegen effectbeoordeling door te voeren van een mogelijk wetgevingsvoorstel voor een "eerlijke grens"-mechanisme op grond waarvan bedrijven die goederen in de interne markt van de Unie importeren werknemers in derde landen in hun wereldwijde toeleveringsketen een dagloon betalen dat boven de relevante armoedegrens ligt en toereikend is om uit absolute armoede (als gedefinieerd door de relevante internationale organisaties) te ontsnappen; benadrukt dat indien een bedrijf producten op de interne markt van de Unie importeert die gemaakt zijn door werknemers in derde landen die een loon ontvangen dat zich onder een vaste drempel bevindt (waarmee de bovenbedoelde wetgeving dus wordt overtreden), dit bedrijf een heffing moet betalen die gelijk is aan het verschil tussen deze drempel en het loon dat hun werknemers krijgen; is van oordeel dat de met deze heffing gegenereerde inkomsten ten goede moeten komen aan de begroting van de Unie; verzoekt de Commissie een raming te maken van de gevolgen van een dergelijke maatregel op de arbeidsvoorwaarden in derde landen, en te onderzoeken of een dergelijke maatregel verenigbaar zou zijn met de regels van de WTO; is van oordeel dat een dergelijke maatregel het concurrentievermogen ten goede zou kunnen komen van bedrijven die in de Unie produceren en die zich aan bepaalde arbeidsnormen, arbeidsvoorwaarden en loonniveaus houden; verzoekt de Commissie bij het overwegen van de invoering van een "eerlijke grens"-mechanisme rekening te houden met de ervaring die met reeds bestaande vergelijkbare mechanismen in de Unie en de rest van de wereld is opgedaan, zoals het CBAM;

Belasting op financiële transacties (BFT)

18. herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om financiële diensten, met inbegrip van financiële transacties, op te nemen in haar tweede mand van eigen middelen; verzoekt de Commissie daarom na te denken over een Uniebrede BFT; verzoekt de Commissie en de lidstaten die betrokken zijn bij de onderhandelingen over de nauwere samenwerking in dit verband dringend hun uiterste best te doen om voor eind juni 2023 tot een akkoord over de BFT te komen; moedigt de overige lidstaten aan zich hierbij aan te sluiten; is van mening dat de BFT als bron van eigen middelen potentieel veel inkomsten kan genereren, hetgeen de aflossing van de schulden die in het kader van NextGenerationEU zijn aangegaan makkelijker zal maken en extra middelen zal opleveren om de prioriteiten van de Unie te verwezenlijken; benadrukt dat elk voorstel vergezeld moet gaan van een grondige effectbeoordeling, moet bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de Unie, en moet stroken met het subsidiariteitsbeginsel van de Unie;

19. wijst op de toename in de Unie van de inkoop van eigen aandelen (aandelenterugkoop); verzoekt de Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om een accijns op de inkoop van eigen aandelen door ondernemingen in te voeren, aangezien hiermee nieuwe eigen middelen kunnen worden gegenereerd en deze steeds vaker gebruikte praktijk kan worden ontmoedigd, die buitenlandse aandeelhouders beloont ten koste van investeringen; verzoekt de Commissie in dit verband het mogelijke effect van een dergelijke accijns op de interne markt te beoordelen alvorens een toekomstig voorstel in te dienen; verzoekt de Commissie als verdere optie na te denken over een gemeenschappelijk en gestandaardiseerd kader voor bronbelasting;

Belasting op cryptovaluta

20. stelt voor een Europese belasting op cryptovaluta in te voeren en de hiermee gegenereerde inkomsten als eigen middelen aan de begroting van de Unie ten goede te laten komen; geeft aan dat de mondiale markt voor cryptovaluta sinds de crisis van 2008 gekenmerkt wordt door snelle (maar instabiele) groei, met een kapitalisatie die in mei 2021 2 biljoen EUR bedroeg; stelt vast dat cryptovaluta steeds meer als een echt betaalmiddel worden gezien en als onderdeel van beleggingsstrategieën worden beschouwd; onderstreept dat het reguleren en belasten van cryptovaluta op het niveau van de Unie — gezien hun grote mobiliteit en grensoverschrijdende karakter — doeltreffender is dan op het niveau van de lidstaten; beklemtoont in dit verband dat een Europese belasting op cryptovaluta bij zou dragen tot de ontwikkeling van een geharmoniseerd belastingkader voor cryptovaluta, beter aan zou sluiten bij het grensoverschrijdende karakter van de markt voor cryptovaluta, en de vaststelling van belastingnormen op mondiaal niveau zou bevorderen;

21. benadrukt dat er wat een belasting op cryptovaluta betreft meerdere opties zijn, zoals een belasting op kapitaalwinsten die met activiteiten in cryptovaluta worden gerealiseerd (op basis van een in alle lidstaten geldend uniform tarief), een belasting op transacties met cryptovaluta, of een belasting op de mining van en de handel in cryptovaluta, te bepalen aan de hand van het elektriciteitsverbruik dat hiermee gemoeid is en/of de milieu-impact daarvan; verzoekt de Commissie in kaart te brengen wat de gevolgen van elk van deze opties voor de Europese markt van cryptovaluta zijn, een raming te maken van de potentiële inkomsten, en een concreet voorstel voor te leggen;

Digitale economie

22. wijst nog maar eens op zijn standpunt van 23 november 2022, waarin het Parlement aangaf dat, mocht er tegen het eind van 2023 op het niveau van de OESO geen significante vooruitgang geboekt zijn in de richting van een multilateraal verdrag, een wetgevingsvoorstel moet worden voorgelegd voor een digitale heffing of een vergelijkbare maatregel die eenzijdig kan worden getroffen en die kan dienen als basis voor eigen middelen van de Unie, teneinde tegen 2026 inkomsten te genereren; verwelkomt het feit dat het debat over de bijdrage van grote aanbieders van digitale inhoud aan netwerkkosten nog gaande is;

23. neemt er verder kennis van dat de groei van de data-economie in Europa ertoe geleid heeft dat het dataverkeer enorm is toegenomen, met name tijdens de pandemie, en dat de grote internetbedrijven en de telecomsector als zodanig hier economisch aanzienlijk van hebben geprofiteerd; is zich bewust van de milieu-impact van dataverkeer; verzoekt de Commissie te onderzoeken wat (de meest doeltreffende) maatregelen zijn om dit dataverkeer te optimaliseren en de hieraan gerelateerde CO2-voetafdruk te beperken (bijvoorbeeld middels financiële stimulansen);

Eigen middelen op basis van statistieken

24. denkt dat eigen middelen in de vorm van op statistieken gebaseerde nationale bijdragen op tweeërlei wijze echt een meerwaarde kunnen hebben: ten eerste als stimulans voor lidstaten om het beleid van de Unie consistent uit te voeren, en ten tweede als beloning indien voor een dergelijke consistente uitvoering wordt gekozen; verzoekt de Commissie in kaart te brengen wat de gevolgen zijn van dergelijke nationale bijdragen op basis van sociale en milieustatistieken (gebieden waarvoor Eurostat jaarlijks robuuste, betrouwbare en gemeenschappelijke en geharmoniseerde data produceert), en dergelijke nationale bijdragen te bevorderen;

25. is van mening dat het precieze toepassingsgebied en het afdrachtspercentage van dergelijke op statistieken gebaseerde nationale bijdragen op zodanige wijze moeten worden bepaald en gekalibreerd dat de algehele distributieve rechtvaardigheid van de volgende categorie eigen middelen gewaarborgd is; is van oordeel dat een dergelijk breed en goed gekalibreerd pakket eigen middelen op die manier alle kunstmatige reducties, vaste kortingen en/of correctiemechanismen aan de inkomstenkant, die de consistentie en de stimulerende werking van het beleid inzake eigen middelen in gevaar brengen, kan vervangen en overbodig kan maken;

26. dringt in het bijzonder aan op eigen middelen op basis van de loonkloof tussen mannen en vrouwen; benadrukt dat dit betekent dat de bijdrage op basis van het bni zou worden vervangen door een nieuwe verdeelsleutel op grond waarvan lidstaten met een grotere loonkloof tussen mannen en vrouwen worden geacht naar evenredigheid méér bij te dragen dan lidstaten waar de loonkloof tussen mannen en vrouwen kleiner is;

27. dringt erop aan te onderzoeken of nieuwe eigen middelen ingevoerd kunnen worden die gekoppeld zijn aan nog andere soorten afval dan alleen kunststof verpakkingsafval en die onder meer de lidstaten zouden stimuleren tot verhoging van het aandeel van afval dat bestemd is voor hergebruik en materiaalterugwinning, en aldus bijdragen aan de doelstelling van een circulaire economie;

28. dringt aan op de invoering van eigen middelen op basis van bioafval; benadrukt dat dit betekent dat de bijdrage op basis van het bni zou worden vervangen door een nieuwe verdeelsleutel op grond waarvan lidstaten die minder bioafval recycleren worden geacht méér bij te dragen dan lidstaten die meer bioafval recycleren; verzoekt de Commissie te onderzoeken of er ook een mechanisme kan worden ingevoerd dat stimuleert dat minder gevaarlijke afvalstoffen worden geproduceerd en dat de sanering daarvan ondersteunt, ter facilitering van de recycling daarvan;

29. dringt aan op de invoering van eigen middelen op basis van voedselafval; benadrukt dat dit betekent dat de bijdrage op basis van het bni zou worden vervangen door een nieuwe verdeelsleutel op grond waarvan lidstaten bijdragen betalen die gebaseerd zijn op de hoeveelheid voedselafval die per jaar gegenereerd wordt; is van mening dat deze categorie eigen middelen de lidstaten ertoe kan aanzetten beleidsmaatregelen te nemen voor de vermindering van voedselafval, zowel in de hele productieketen als in de consumptiefase;

Inkomstenbronnen andere dan eigen middelen

30. herhaalt dat alle overheidsinkomsten die middels de uitvoering van beleid van de Unie, de handhaving van verordeningen van de Unie, of het gebruik van met geld van de Unie gefinancierde infrastructurele voorzieningen worden gegenereerd standaard en teneinde ze aan eenieder ten goede te laten komen naar de begroting van de Unie moeten vloeien, hetzij als eigen middelen hetzij als andere inkomsten, met name indien de heffing, inning en handhaving centraal door een instelling van de Unie gebeurt; verzoekt de Commissie, als initiator van voorstellen, en het Parlement en de Raad, als wetgevingsautoriteit, zich in hun wetgevingswerk aan deze transversale benadering te houden;

31. hamert erop dat begrotingsinkomsten in de vorm van bijvoorbeeld heffingen, vergoedingen (zoals die voor visumvrijstellingen in het kader van het Europees reisinformatie- en autorisatiesysteem (Etias) wanneer dit eenmaal operationeel is), bijdragen voor overtollige emissies, boetes voor het niet naleven van de mededingingswetgeving of voor andere inbreuken, een integraal onderdeel van de jaarlijkse begroting moeten vormen; onderkent dat dergelijke andere inkomsten om verdragstechnische redenen het karakter moeten houden van "aanvulling" op de eigen middelen als bedoeld in artikel 311, die de voornaamste bron van financiering van de begroting van de Unie moeten blijven;

32. vestigt de aandacht op het speciale geval van de opbrengsten die in het kader van strafrechtprocedures worden gegenereerd en, meer in het bijzonder, van vermogensbestanddelen die vanwege het niet naleven van sancties van de Unie in beslag worden genomen; verzoekt de Commissie in detail te onderzoeken hoe dergelijke opbrengsten of boetes die door de autoriteiten van de lidstaten worden geïnd als eigen middelen naar de begroting van de Unie kunnen vloeien; steunt het idee om van de opbrengsten van de inbeslagname en de verkoop van vermogensbestanddelen die het resultaat zijn van criminele activiteiten een eigen middel van de Unie te maken; steunt het idee om de opbrengsten van de inbeslagname en de verkoop van Russische vermogensbestanddelen ter beschikking te stellen voor hulp aan en de wederopbouw van Oekraïne; stelt voor de bedoelde opbrengsten via de algemene begroting van de Unie ter beschikking te stellen en voor een governancestructuur te zorgen waar zowel het Oekraïense als het Europees Parlement in participeren;

Fiscale legitimiteit een "must" voor verkozen volksvertegenwoordigers: constitutionele, procedurele en historische overwegingen

33. herinnert eraan dat het debat over de bronnen van financiering van het Europese eenwordingsproces een lange en bewogen geschiedenis heeft; brengt in herinnering dat in artikel 49 van het Verdrag van Parijs van 18 april 1951 tot oprichting van de Europese Gemeenschap van kolen en staal staat "de Hoge Autoriteit is bevoegd zich de nodige middelen voor de uitvoering van haar taak te verschaffen door het instellen van heffingen op de productie van kolen en staal; [en] door het opnemen van leningen";

34. onderstreept dat in artikel 201 van het Verdrag van Rome van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap staat "de Commissie bestudeert onder welke voorwaarden de financiële bijdragen van de lidstaten […] zouden kunnen worden vervangen door eigen middelen, met name door ontvangsten afkomstig uit het gemeenschappelijk douanetarief, wanneer dit definitief in werking zal zijn getreden";

35. herinnert eraan dat de staatshoofden en regeringsleiders van de Zes, in de slotverklaring van de Top van Den Haag van 2 december 1969, "overeenkomen […] de bijdragen van de lidstaten geleidelijk te vervangen door hun eigen middelen [d.w.z. van de Gemeenschappen] en daarbij rekening te houden met alle betrokken belangen, met als doel om op termijn de integrale financiering van de begrotingen van de Gemeenschappen te bewerkstelligen […] en de begrotingsbevoegdheden van het Europees Parlement te versterken";

36. betreurt het feit dat — in weerwil van deze uit het primair recht voortvloeiende verplichtingen — sinds het Verdrag van Luxemburg van 1970 slechts twee nieuwe categorieën eigen middelen zijn ingevoerd, te weten de bijdrage op basis van het bni (in 1988) en de eigen middelen op basis van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval (in 2021);

37. onderkent de meritus van de eigen middelen op basis van het bni, in het bijzonder gezien hun betrouwbare balancerende werking; betreurt dat de nationale bijdragen nog altijd het leeuwendeel van het stelsel van eigen middelen uitmaken, te weten ongeveer 80 %; geeft aan dat de traditionele en echte eigen middelen, in het bijzonder de douanerechten, met momenteel ongeveer 13 % een bescheiden deel van de eigen middelen uitmaken;

38. komt tot de slotsom dat de manier waarop de begroting van de Unie momenteel wordt gefinancierd, niet strookt met de intentie van de grondleggers en de geest van de Verdragen;

39. brengt in herinnering dat het Parlement wat het besluit betreffende het stelsel van eigen middelen aangaat over raadplegingsbevoegdheden beschikt; is ervan overtuigd dat het Europees Parlement in zijn hoedanigheid van wetgevings- en begrotingsautoriteit een prominentere rol moet worden toegekend bij zowel de onderliggende wetgeving als de jaarlijkse begrotingsprocedure voor de inkomstenkant en de schuldenniveaus; vindt verder dat het Europees Parlement een grotere rol zou moeten spelen in het besluitvormingsproces met betrekking tot eigen middelen, ter waarborging van de zichtbaarheid, legitimiteit en democratische verantwoordingsplicht van de publieke middelen van de Unie;

40. herinnert eraan dat de algemene doelstellingen van eenvoud, transparantie en billijkheid een leidraad voor de eigenmiddelenregelingen moeten zijn; herhaalt zijn standpunt dat kortingen en andere correctiemechanismen afgeschaft dienen te worden;

41. onderstreept dat dringend vooruitgang moet worden geboekt met betrekking tot nieuwe eigen middelen die verder gaan dan het tweede pakket dat werd opgenomen in het IIA; herinnert de lidstaten eraan dat de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader voor de periode ná 2027 fundamenteel gekoppeld zijn aan de onderhandelingen over eigen middelen en de toereikende beschikbaarheid van eigen middelen; is bereid al zijn begrotingsbevoegdheden te gebruiken om ervoor te zorgen dat ten aanzien van het stelsel van eigen middelen duidelijke en echte vooruitgang wordt geboekt;

o

o o

42. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, en de nationale parlementen.